

veed, at i de Tider, da Pengeforholdene ere rigelige, er der maasse ingen Fare ved, at Rentefoden er frigiven; men der kan efter mit Skøn flyde store Farer deraf, og at der er Frygt hos Befolkningen i denne Henseende, er ganske vist. De ærede Forslagsstillere vide godt, at det har været mig og flere af mine Venner meget imod, at de kom frem med Forslaget; vi ønskede i alt Fald ikke, at det skulde komme frem; og allermindst fra den Side, hvorfra det er kommet. Føler den ærede Minister det som Noget, der laa i Statens Lær og Trang, at man skulde ind paa denne Vej, saa lad ham komme med Forslag derom. Det er meget rigtigt, hvad der har været sagt, at der endnu er mange Mænd, som bære den Respekt for Loven, at, naar vi have en Lov, som siger, at Ingen maa tage højere Rente end 4 pCt. for Laan i faste Eiendomme, saa rette de sig efter Loven, og at der er mangfoldige, om just ikke store, saa dog ikke helt smaa Kapitaler, som have staaet i Mandts Minde hos en Familie, der ikke ser sig istand til egentlig at udbetale, men kan sidde i en jevn, rolig Stilling og svare Renten, og som kunne blive staaende og blive staaende og det endogsaa, som den ærede Taler foran mig (H. M. Petersen) har sagt, under 4 pCt. Det er Synd at forrykke og forstyrre disse Forhold. Jeg kan ikke og vil ikke være med til at vedtage en Lov som denne. § 1 er det en Selvfølge, at jeg tager imod med Glæde; thi deri tror jeg, at vi alle ere enige, at det er urigtigt, at de Mange, som ere i den Nødvendighed at maatte laane Penge til en højere Rente end 4 pCt., skulde være nødt til at slette til Staten paa den Maade, som de nu gjøre. Kan Loven indskrænkes til denne Paragraf, saa er jeg med; men jeg gaar ikke med til at vedtage § 2.

J. J. Christensen: Jeg kan være enig med det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) i at give de ærede Forslagsstillere Anerkjendelse, forsaavidt §

1 angaar. Jeg havde dog fuldt saa gjerne ønsket, at de i § 1 ommeldte Bevillinger skulde, naar de gaves, gives aldeles gratis, men det maa jo indrømmes, at der er Bekostninger forbundne med Udfærdigelsen m. v., og at man af Hensyn hertil maasse bør indvilge i, at der betales Noget. Hvad derimod § 2 angaar, da kan jeg, ligesaa lidt som flere af de andre ærede Talere, betragte den paa samme Maade som § 1. Det kan maasse være, at en fuldstændig Frigivelse af Rentefoden i Birkeligheden ikke vilde være saa farlig, som Mange mene, men i hvert Fald kan jeg ikke se bort fra, at en meget stor Del af Befolkningen vilde se en saadan Frigivelse med Uvillie, ja endogsaa med en meget betydelig Frygt. Denne Frygt være nu mere eller mindre berettiget, saa tror jeg, det er et Faktum, at den vil være tilstede. Men saa er Spørgsmaalet da, om vi skulde beslutte os til at overse denne Frygt, eller om vi ikke snarere bør tage et vist Hensyn til den. Jeg tror, vi bør det Sidste, og det saameget mere, som det, de Herrer ønske, nemlig Rentefodens Frigivelse, dog for en væsentlig Del allerede er tilstede, og da endnu mere vil komme tilstede, hvis det kommer dertil, at de omtalte Bevillinger enten meddeles gratis eller for en ringe Betaling. Vi ere vist saa nogenlunde enige om at ønske Renten holdt saa lavt nede som muligt, men i Henhold hertil kan jeg ikke billige, at der vedtages en Lov, der bryder den Forestilling om 4 pCt., som endnu er tilstede i den almindelige Folkebevidsthed, og jeg paaftaar, hvad vist Ingen vil negte, at hvis en saadan Lov som den nærværende vedtages, saa nedbryder selve Loven denne almindelige Bevidsthed om de 4 pCt. som et passende Bederlag. Man kan nu sige, at for de Kreditorer, som have Lyft til at tage mere, er der 100 Udveie aabne, men paa den anden Side vil jeg ogsaa sige, at naar de 4 pCt. fremdeles opretholdes som det Normale, vil det dog for mangen en Laangiver staa som en moralsk Hindring for at forlange mere, og